

Suvestinė redakcija nuo 2021-03-01 iki 2023-01-04

Istatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [58-1133](#), i. k. 0941010IST000I-555

Nauja įstatymo redakcija 2002-02-06:

Nr. [IX-703](#), 2002-01-15, Žin., 2002, Nr. [13-465](#) (2002-02-06)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ Į S T A T Y M A S

Įstatymo pavadinimas keistas:

Nr. [VIII-621](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr. [17-399](#) (98.02.19)

Nr. [VIII-1860](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr. [64-1930](#) (00.07.31)

Nr. [IX-703](#), 2002-01-15, Žin., 2002, Nr. [13-465](#) (2002-02-06)

1994 m. liepos 19 d. Nr. I-555
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 135 straipsnyje įtvirtintą siekį vadovaujantis visuotinai pripažintais tarptautinės teisės principais ir normomis užtikrinti šalies saugumą ir nepriklausomybę, piliečių gerovę ir pagrindines jų teises bei laisves, prisdėti prie teise ir teisingumu pagrįstos tarptautinės tvarkos kūrimo,

suvokdamas Lietuvos saugumą kaip Europos ir transatlantinės valstybių bendrijos saugumo dalį, patvirtindamas Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme išreikštą Lietuvos pasirengimą dalyvauti stiprinant tarptautinę saugumą ir prisuumti savają dalį įsipareigojimų, taip pat pasiryžimą tapti visateise kolektyvinės transatlantinės gynybos organizacijos – Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos – nare ir prisuumti savają bendros atsakomybės dalį šioje organizacijoje bei dalyvauti bendroje Europos Sąjungos saugumo ir gynybos politikoje,

pripažindamas fundamentalųjį kolektyvinės gynybos sutarčių principą, įtvirtintą Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnyje, pagal kurį vienos ar kelių šios sutarties šalių ginkluotas užpuolimas laikomas visų sutarties šalių ginkluotu užpuolimu,

konstatuodamas, kad Lietuvos Respublikai tapus Šiaurės Atlanto sutarties dalyve, kitos arba kitų šios sutarties šalių ginkluotas užpuolimas taip pat reikš Lietuvos Respublikos ginkluotą užpuolimą, keliantį grėsmę valstybės suverenumui ar teritorijos vientisumui,

siekdamas išplėtoti teisinius Lietuvos Respublikos dalyvavimo tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose karinio bendradarbiavimo renginiuose pagrindus, įtvirtintus Lietuvos Respublikos Konstitucijos 135, 136, 140 ir 142 straipsniuose,

priima ši Įstatymą.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir krašto apsaugos sistemos valstybės tarnautojų, žvalgybos pareigūnų, tarnaujančių pagal žvalgybos pareigūno tarnybos sutartis, ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – civiliai krašto apsaugos sistemos tarnautojai), dalyvavimą tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose karinio bendradarbiavimo renginiuose, taip pat užsienio valstybių karinių vienetų, karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų dalyvavimą tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose tarptautiniuose karinio bendradarbiavimo renginiuose Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat nustato tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose tarptautiniuose karinio bendradarbiavimo renginiuose Lietuvos Respublikos teritorijoje dalyvaujančių užsienio valstybių karių, karinėms pajėgoms priskirtų civilių

tarnautojų bei rangovų (fizinių asmenų, rangovų darbuotojų) išlaikytinių teisinį statusą Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1813](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21829

Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615

2. Įstatymas nereglementuoja ginkluotosioms pajėgoms nepriskirtų Lietuvos policijos ir kitų sukarintų valstybės institucijų pajėgų bei jų pareigūnų dalyvavimo tarptautinėse operacijose, pratybose bei kituose tarptautinio bendradarbiavimo renginiuose.

2 straipsnis. Pagrindinės įstatymo sąvokos

1. **Tarptautinė operacija** – kolektyvinės gynybos arba kita karinė operacija, kuriai Lietuvos Respublikos kariniai vienetai panaudojami kartu su kitų valstybių kariniais vienetais.

2. **Kolektyvinės gynybos sutartis** – pagrjeta Jungtinių Tautų įstatymu 51 straipsnio, pripažištančio kiekvienos valstybės neatimamą teisę į individualią ir kolektyvinę savigyną, nuostatomis ir nustatantį bendros gynybos įsipareigojimus Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, pagal kurią vienos ar kelių sutarties šalių ginkluotas užpuolimas laikomas visų sutarties šalių užpuolimu.

3. **Kolektyvinės gynybos operacija** – bendros gynybos operacija, vykdoma pagal kolektyvinės gynybos sutartį vienos ar kelių sutarties šalių ginkluoto užpuolimo atveju, taip pat pasirengimas šiai operacijai.

4. **Kita karinė operacija** (toliau – **kita operacija**) – bet kuri kita, nei kolektyvinės gynybos, tarptautinė operacija (taip pat pasirengimas šiai operacijai), atitinkanti Jungtinių Tautų tikslus ir principus, išskaitant šio straipsnio 3 dalyje nenurodytas kolektyvinės savigynos operacijas įgyvendinant Jungtinių Tautų įstatymu 51 straipsnyje pripažintą kiekvienos valstybės neatimamą teisę į individualią ir kolektyvinę savigyną. Kitai karinei operacijai prilyginami atvejai, kai įgyvendinant tarptautinės organizacijos sprendimą ir (arba) užsienio valstybės pagalbos prašymą daugiau kaip 10 Lietuvos Respublikos karių siunčiami į užsienio valstybę ilgesniams kaip 90 dienų terminui vykdyti mokymo užduočių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1599](#), 2018-11-06, paskelbta TAR 2018-11-12, i. k. 2018-18210

5. **Tarptautinės karinės pratybos** (toliau – **pratybos**) – pasirengimo tarptautinėms operacijoms ir kitos kovinio parengimo pratybos, kuriose Lietuvos Respublikos kariniai vienetai dalyvauja kartu su kitų valstybių kariniais vienetais arba užsienio valstybių kariniai vienetai naudojasi Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos reikmėms skirtais infrastruktūros objektais ir karinio mokymo teritorijomis.

6. **Kiti karinio bendradarbiavimo renginiai** (toliau – **kiti renginiai**) – prie tarptautinių operacijų ir tarptautinių pratybų nepriskiriami Lietuvos Respublikos karinės ar gynybos institucijos bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis ar institucijomis, kitų valstybių karinėmis, gynybos ar kitomis institucijomis, įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis renginiai ir kitų valstybių karinių ar gynybos institucijų bendradarbiavimo su Lietuvos Respublikos karinėmis, gynybos ar kitomis institucijomis, įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis renginiai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-924](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21596

7. **Karinis vienetas** – kiekvienas bet kokio dydžio Lietuvos ar kitos valstybės kariuomenės (ginkluotujų pajėgų) vienetas, vadovaujamas vado ir turintis bendrą užduotį dalyvauti tarptautinėse operacijose, pratybose ar kituose renginiuose.

8. **Tarptautinių operacijų karinis vienetas** – Lietuvos Respublikos arba bendras su užsienio valstybe (valstybėmis) karinis vienetas, skirtas dalyvauti tarptautinėse operacijose.

9. **Dalinys** – batalionas arba jam prilygintas (susidedantis bent iš dviejų kuopų) patvirtintos nuolatinės struktūros karinis vienetas.

10. Krašto apsaugos sistemos institucijos šiame įstatyme suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme. Rangovai ir išlaikytiniai šiame įstatyme suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse dėl karinių pajėgų statuso. Išlaikytinių sąvoka šiame įstatyme apima ir rangovų (fizinių asmenų, rangovų darbuotojų) išlaikytinius.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3251](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15766

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

3 straipsnis. Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose, taip pat užsienio valstybių karinių vienetų, karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų dalyvavimo tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose Lietuvos Respublikos teritorijoje pagrindai

Šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka Lietuvos Respublikos kariniai vienetai, kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos tarnautojai gali dalyvauti tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose, taip pat užsienio valstybių kariniai vienetai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai bei rangovai gali dalyvauti tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose Lietuvos Respublikos teritorijoje tik tada, kai dėl to priimamas kompetentingos Lietuvos valstybės institucijos ar kompetentingos pareigūno sprendimas, atitinkantis Lietuvos Respublikos Konstituciją ir Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ar kitas tarptautinės teisės normas ar principus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1599](#), 2018-11-06, paskelbta TAR 2018-11-12, i. k. 2018-18210

Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615

3¹ straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas

1. Igyvendindamos šį įstatymą, krašto apsaugos sistemos institucijos Lietuvos Respublikos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų asmens duomenis, susijusius su tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų renginių planavimu, organizavimu ir dalyvavimu juose, taip pat krašto apsaugos sistemos ir kitos institucijos užsienio valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų (fizinį asmenį, rangovą darbuotojų) asmens duomenis, susijusius su tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų renginių planavimu, organizavimu ir dalyvavimu juose, taip pat išlaikytinių asmens duomenis, susijusius su išlaikytinių teisių įgyvendinimu pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis dėl karinių pajėgų statuso, tvarko nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojimo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu (toliau – Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymas) ir šiuo įstatymu. Šiais tikslais krašto apsaugos sistemos ir kitos institucijos turi teisę tvarkyti ir specialių kategorijų asmens duomenis.

2. Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnio 5 dalyje, 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos teikimas duomenų subjektams (Lietuvos Respublikos kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos tarnautojams, taip pat užsienio valstybių kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams (fiziniam asmenim, rangovą darbuotojams), taip pat išlaikytiniams) gali būti atidėtas, apribotas arba ši informacija gali būti neteikiama, Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 12 straipsnyje, 14 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytos duomenų subjektų (Lietuvos Respublikos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų, taip pat užsienio valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų (fizinį asmenį, rangovą darbuotojų), taip pat išlaikytinių) teisės susipažinti su savo asmens duomenimis, reikalauti ištasyti, ištrinti asmens duomenis ar apriboti jų tvarkymą gali būti apribotos visiškai arba iš dalies, atsižvelgiant į tai, kiek ir kol tai būtina ir proporcinga, tais atvejais, kai duomenų subjektui pateikus informaciją ir (arba) įgyvendinus šioje dalyje nurodytą duomenų subjekto teisę gali tapti neįmanoma arba gali būti sukliudyta planuoti, organizuoti ir (arba) vykdyti tarptautines operacijas, pratybas ir kitus renginius. Krašto apsaugos sistemos institucija krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens, o kita institucija – šios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka turi kiekvienu konkrečiu atveju įvertinti, ar šioje dalyje nurodytos duomenų subjektų teisės turi būti visiškai arba iš dalies apribotos, taip pat fiksuoti raštu, išskaitant elektroninę formą, faktines arba teisines priežastis, kuriomis pagrįstas sprendimas apriboti šias teises, ir prireikus šią informaciją pateikti subjektams, nagrinėjantiems skundus dėl žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų, jų prašymu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615

II SKYRIUS

TARPTAUTINĖS OPERACIJOS

4 straipsnis. Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose formos ir sąlygos

1. Lietuvos Respublikos karinių vienetų, skirtų dalyvauti tarptautinėse operacijose, sudarymo, finansavimo ir parengimo tarptautinėms operacijoms tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. Šio Įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka priėmus sprendimus dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo tarptautinėse operacijose, Lietuvos Respublikos kariniai vienetai krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto kariuomenės vado įsakymu gali būti perduoti kitų valstybių arba Jungtinių Tautų, NATO ar Europos Sajungos institucijų operaciniams vadovavimui ir valdymui.

3. Šio Įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka priėmus sprendimus dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo tarptautinėse operacijose, Krašto apsaugos ministerija pagal kompetenciją gali susitarimų su kitų valstybių ir tarptautinių organizacijų kompetentingomis institucijomis dėl Lietuvos Respublikos karių ar karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėje operacijoje sąlygų. Tokie susitarimai sudaromi, jeigu juose nėra teisiškai privalomų įpareigojimų Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kitoms ministerijoms ir Vyriausybės įstaigoms, jie neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams, kitiems teisės aktams ir tarptautiniams įsipareigojimams, taip pat jeigu šiems susitarimams vykdyti nereikia papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Susitarimai pasirašomi krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens. Užsienio reikalų ministerija informuoja apie susitarimo sudarymą.

Straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

4. Pagal Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį ar susitarimą gali būti steigiami bendri su NATO, Europos Sajungos ir Vakarų Europos Sajungos bei kitomis valstybėmis kariniai vienetai, skirti dalyvauti tarptautinėse operacijose. Bendriems su užsienio valstybėmis kariniams vienetams priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų sudarymo, finansavimo ir parengimo tarptautinėms operacijoms tvarką nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar susitarimai dėl šių vienetų steigimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

5. Bendru su užsienio valstybėmis karinių vienetų panaudojimo sąlygas ir jų operaciniu vadovavimu bei valdymo tvarką, taip pat Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičiu šiuose vienetuose nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar susitarimai dėl bendru karinių vienetų steigimo.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

6. Atliliki tarnybą tarptautinių operacijų kariniame vienete įstatymu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka skiriami profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ir kiti savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai, taip pat civiliai krašto apsaugos sistemos tarnautojai. Pagrindinį karinį parengtumą įgiję privalomosios karo tarnybos kariai tarptautinių operacijų kariniam vienetui gali būti priskirti jų mokymo ir rengimo tarptautinėms operacijoms tikslais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1813](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21829

Nr. [XIII-2673](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-27, i. k. 2019-21316

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

7. Civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų tarnybos tarptautinių operacijų kariniuose vienetuose ir rengimosi šiai tarnybai sąlygas nustato krašto apsaugos ministras. Karių, krašto apsaugos sistemos valstybės tarnautojų, žvalgybos pareigūnų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, dalyvaujančių tarptautinėje operacijoje, besirengiančių tarptautinei operacijai, tarptautinės operacijos

vietovėje vykdančių tarnybinę užduotį, tarnybos apmokėjimą nustato Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas.

Straipsnio dalių pakeitimai:

Nr. [XIII-1313](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10966

Nr. [XIII-1813](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21829

Straipsnio dalių numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

8. Kolektyvinės gynybos operacijoms vykdyti gali būti panaudojami visi Lietuvos Respublikos kariniai vienetai, netaikant jų sudarymui šio straipsnio 5 dalyje numatyti sąlygų. Kitoms operacijoms vykdyti paprastai naudojami tik tarptautinių operacijų kariniai vienetai.

Straipsnio dalių numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

9. Ypatingais atvejais, kai gali kilti grėsmė Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų ar jų šeimos narių saugumui, siunčiamų atliki tarnybą tarptautinėje operacijoje Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų asmens tapatybė gali būti užšifruojama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Straipsnio dalių numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

10. Lietuvos Respublikos karinių vienetų, dalyvaujančių tarptautinėse operacijose užsienyje, užduotims atliki gali būti pasitelkti kalbos, religijos ar socialinio gyvenimo žinovai. Tokių asmenų paslaugų teikimo, atlyginimo už jas, jų aprūpinimo ir sutarties su jais sąlygas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Vyriausybės nustatyta tvarka tokiems asmenims gali būti taikomos su užduočių padedant Lietuvos Respublikos kariniams vienetams atlirkimu susijusios socialinės garantijos, kurios negali būti didesnės negu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 77² straipsnyje, 67 straipsnio 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytos *mutatis mutandis* taikytinos garantijos.

Straipsnio dalių pakeitimių:

Nr. [XIII-1813](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21829

Straipsnio dalių numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

Straipsnio pakeitimių:

Nr. [IX-1994](#), 2004-01-29, Žin., 2004, Nr. [25-762](#) (2004-02-14)

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

Nr. [XI-288](#), 2009-06-11, Žin., 2009, Nr. [75-3067](#) (2009-06-25)

Nr. [XI-1513](#), 2011-06-23, Žin., 2011, Nr. [86-4155](#) (2011-07-13)

5 straipsnis. Kolektyvinės gynybos operacijos

1. Igyvendinant Lietuvos Respublikos teises ir įsipareigojimus pagal kolektyvinės gynybos sutartį:

1) kolektyvinės gynybos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos kariniai vienetai gali išvykti į kitas valstybes ir būti panaudoti kitų valstybių teritorijose;

2) kolektyvinės gynybos operacijos tikslais kitų valstybių – Lietuvos Respublikos sąjungininkų – kariniai vienetai gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti panaudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Sprendimą dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų išvykimo ir panaudojimo kolektyvinės gynybos operacijos tikslais kitų valstybių teritorijose, taip pat dėl kitų valstybių karinių vienetų atvykimo ir panaudojimo kolektyvinės gynybos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos teritorijoje priima Lietuvos Respublikos Seimas, Respublikos Prezidento teikimu priimdamas nutarimą.

3. Lietuvos Respublikos, kitos arba kitų kolektyvinės gynybos sutarties šalių ginkluoto užpuolimo atveju Respublikos Prezidentas nedelsdamas priima sprendimą dėl gynybos nuo ginkluotos agresijos, išskaitant sprendimą dalyvauti kolektyvinės gynybos operacijoje, prireikus išsiųsti ir panaudoti Lietuvos karinius vienetus kitų valstybių teritorijose, leisti atvykti į Lietuvą ir joje panaudoti kitų valstybių karinius vienetus bei imtis kitų priemonių, reikalingų kolektyvinės gynybos operacijos tikslams pasiekti.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas Respublikos Prezidento sprendimas turi būti nedelsiant vykdomas. Respublikos Prezidentas teikia šį sprendimą tvirtinti artimiausiam Seimo posėdžiui, o tarp

Seimo sesijų – nedelsdamas šaukia neeilinę Seimo sesiją. Užtikrindamas Seimo ratifikuotos kolektyvinės gynybos sutarties ir ją įgyvendinančių bendrų šios sutarties šalių sprendimų vykdymą bei ginkluotą gynybą ir pasipriešinimą ginkluotam užpuolimui, Seimas priima nutarimą dėl Respublikos Prezidento sprendimo patvirtinimo.

5. Kitų valstybių teritorijoje kolektyvinės gynybos operacijos tikslais naudojamų Lietuvos Respublikos karinių vienetų skaičius, dydis ir jų buvimo kitų valstybių teritorijoje laikas, taip pat kitų valstybių – Lietuvos Respublikos sąjungininkų – karinių vienetų skaičius, dydis ir jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje laikas nustatomas pagal Lietuvos Respublikos ir kitų kolektyvinės gynybos sutarties šalių ar kitų Lietuvos Respublikos sąjungininkų sutartis ar susitarimus bei bendrus kolektyvinės gynybos sutarties šalių sprendimus.

6 straipsnis. Kitos operacijos

1. Įgyvendinant kitus negu kolektyvinės gynybos Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus ir teises:

1) kitos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos kariniai vienetai gali išvykti į kitas valstybes ir būti panaudoti kitų valstybių teritorijoje;

2) kitos operacijos tikslais kitų valstybių kariniai vienetai gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti panaudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Sprendimą dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų išvykimo ir panaudojimo kitos operacijos tikslais kitų valstybių teritorijoje, taip pat dėl kitų valstybių karinių vienetų atvykimo ir panaudojimo kitos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos teritorijoje priima Lietuvos Respublikos Seimas, Respublikos Prezidento teikimu priimdamas nutarimą.

3. Neatidėliotinais atvejais sprendimą dėl dalyvavimo kitoje operacijoje, įskaitant Lietuvos Respublikos karinių vienetų išvykimą, leidimą atvykti į Lietuvos Respubliką kitų valstybių kariniams vienetams bei kitas priemones, reikalingas kitos operacijos tikslams pasiekti, priima Respublikos Prezidentas.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas Respublikos Prezidento sprendimas turi būti nedelsiant vykdomas. Respublikos Prezidentas nedelsdamas teikia jį tvirtinti artimiausiam Seimo posėdžiui. Nepažeisdamas Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal kolektyvinės gynybos sutartį ir bendrus šios sutarties šalių sprendimus, Seimas nutarimu patvirtina arba panaikina Respublikos Prezidento sprendimą, taip pat šiuo nutarimu priima sprendimą dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų panaudojimo kitos operacijos tikslais kitų valstybių teritorijoje ir (ar) kitų valstybių karinių vienetų panaudojimo kitos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos teritorijoje.

5. Kitų valstybių teritorijoje naudojamų kitos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos karinių vienetų maksimalų dydį ir maksimalų jų buvimo kitų valstybių teritorijoje laiką, taip pat kitos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojamų kitų valstybių karinių vienetų maksimalų dydį ir maksimalų jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje laiką nustato Lietuvos Respublikos Seimas, Respublikos Prezidento teikimu priimdamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytą nutarimą, arba šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju – Respublikos Prezidentas ir Seimas, pagal šio straipsnio 4 dalį tvirtindamas Respublikos Prezidento sprendimą. Tikslų kitų valstybių teritorijoje naudojamų kitos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos karinių vienetų dydį ir buvimo kitų valstybių teritorijoje laiką, taip pat kitos operacijos tikslais Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojamų kitų valstybių karinių vienetų dydį ir buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje laiką nustato krašto apsaugos ministras, neviršydamas Seimo nutarimu nustatyto ar patvirtinto maksimalaus dydžio ir maksimalios trukmės.

6. Pagal šio straipsnio 5 dalį nustatytas maksimalus Lietuvos Respublikos karinių vienetų dydis ir maksimalus jų buvimo kitų valstybių teritorijoje laikas, taip pat maksimalus kitų valstybių karinių vienetų dydis ir maksimalus jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje laikas, atsižvelgiant į Lietuvos valstybės interesus, prireikus gali būti sumažintas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu, nepažeidžiant Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal kolektyvinės gynybos sutartį bei bendrus šios sutarties šalių sprendimus.

7 straipsnis. Karo padėtis ir mobilizacija

1. Priimant sprendimus dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo tarptautinėse operacijose, prireikus pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje gali būti įvedama karo padėtis ir (ar) skelbiama mobilizacija.

2. Kolektyvinės gynybos operacijos atveju taip pat taikomas Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. [XI-1416](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. [72-3467](#) (2011-06-14)

III SKYRIUS **PRATYBOS IR KITI RENGINIAI**

8 straipsnis. Pratybų ir kitų renginių organizavimas

1. Bendradarbiaujant su kitomis valstybėmis ar (ir) tarptautinėmis institucijomis:
  - 1) Lietuvos Respublikos teritorijoje gali būti rengiamos bendros Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių karinių vienetų pratybos arba kitų valstybių karinių vienetų pratybos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemai skirtuose infrastruktūros objektuose ir karinio mokymo teritorijose, taip pat organizuojami kiti renginiai, kuriuose dalyvauja kitų valstybių kariniai vienetai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai bei rangovai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615

2) Lietuvos Respublikos kariniai vienetai, kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos tarnautojai gali būti siunčiami dalyvauti pratybose bei kituose renginiuose kitų valstybių teritorijose.

2. Šio Įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka priėmus sprendimus dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo pratybose ir kituose renginiuose, šie kariniai vienetai krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto kariuomenės vado įsakymu gali būti perduoti kitų valstybių, taip pat Jungtinių Tautų, NATO ar Europos Sajungos institucijų operaciniam vadovavimui ir valdymui.

3. Šio Įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka priėmus sprendimus dėl Lietuvos Respublikos karių ar karinių vienetų dalyvavimo pratybose ir kituose renginiuose ar kitų valstybių karinių vienetų dalyvavimo pratybose ir kituose renginiuose Lietuvos Respublikoje, Krašto apsaugos ministerija ar Lietuvos kariuomenė pagal kompetenciją gali sudaryti susitarimus su kitų valstybių ir tarptautinių organizacijų kompetentingomis institucijomis dėl pratybų ir kitų renginių sąlygų. Tokie susitarimai sudaromi, jeigu juose nėra teisiškai privalomų įpareigojimų Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kitoms ministerijoms ir Vyriausybės įstaigoms, jie neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams, kitiems teisės aktams ir tarptautiniams įsipareigojimams, taip pat jeigu šiems susitarimams vykdyti nereikia papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Susitarimai pasirašomi krašto apsaugos ministro ar Lietuvos kariuomenės vado ar jų įgalioto asmens. Užsienio reikalų ministerija informuojama apie susitarimo sudarymą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

9 straipsnis. Sprendimų surengti Lietuvos Respublikos teritorijoje pratybas ir organizuoti kitus renginius priėmimas

1. Sprendimas surengti Lietuvos Respublikos teritorijoje pratybas arba organizuoti kitus renginius, kuriuose vienu metu gali dalyvauti ne mažiau kaip 1 600 kitų valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų, išskaitant sprendimą leisti atvykti į šias pratybas ar renginius kitų valstybių kariniams vienetams, kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams, išskyrus šio straipsnio 3 dalies 3 punkte numatytą atvejį, priimamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymu Seimo nutarimu. Šiame nutarime nustatomas maksimalus galinčių vienu metu būti Lietuvos Respublikoje kitų valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų skaičius, taip pat maksimali pratybų ar kitų renginių trukmė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

2. Išskyrus šio straipsnio 1 dalyje ir 3 dalies 2 ir 3 punktuose numatytus atvejus, sprendimas surengti Lietuvos Respublikos teritorijoje pratybas arba organizuoti kitus renginius, kuriuose vienu metu gali dalyvauti ne mažiau kaip 150 kitų valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų, išskaitant sprendimą leisti atvykti į šias pratybas ar renginius kitų valstybių kariniams vienetams, kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams, priimamas krašto apsaugos ministro siūlymu

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Šiame nutarime nustatomas maksimalus galinčių vienu metu būti Lietuvos Respublikoje kitų valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilų tarnautojų skaičius, taip pat maksimali pratybų ar kitų renginių trukmė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

3. Krašto apsaugos ministras priima sprendimą surengti Lietuvos Respublikos teritorijoje pratybas arba organizuoti kitus renginius, išskaitant sprendimą leisti atvykti į šias pratybas ar renginius kitų valstybių kariniams vienetams, kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams, šiaisiai atvejais:

1) jeigu pratybose ar kitame renginyje vienu metu gali dalyvauti mažiau kaip 150 užsienio valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilų tarnautojų;

2) jeigu rengiamos bendro su kita valstybe (valstybėmis) karinio vieneto pratybos ar kitas renginys, kuriame vienu metu gali dalyvauti mažiau kaip 1 600 šios valstybės (valstybių) karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilų tarnautojų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

3) jeigu rengiamos bendros su NATO ar Europos Sąjungos institucijomis arba valstybėmis pratybos ar kitas renginys, kuriame vienu metu gali dalyvauti mažiau kaip 6 000 NATO ar Europos Sąjungos valstybių narių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilų tarnautojų.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104

4. Priimdamas šio straipsnio 3 dalyje nurodytus sprendimus, krašto apsaugos ministras nustato maksimalų galinčių vienu metu būti Lietuvos Respublikoje kitų valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilų tarnautojų skaičių bei maksimalią pratybų ar kito renginio trukmę, taip pat informuoja apie šiuos sprendimus Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

4¹. Krašto apsaugos ministras priima sprendimą leisti atvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje rengiamas pratybas ar organizuojamus kitus renginius rangovams, šiaime sprendime nustatydamas maksimalią rangovų (fizinių asmenų, rangovų darbuotojų) buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje šių pratybų ar kitų renginių tikslais trukmę.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615

5. Nedalyvaujant Lietuvos Respublikos kariniams vienetams, kitų valstybių karinių vienetų pratybos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos reikmėms skirtuose infrastruktūros objektuose ir karinio mokymo teritorijose gali būti rengiamos, jeigu šiam tikslui krašto apsaugos ministras suteikia kitos valstybės (valstybių) kariniams vienetams teisę pagal panaudos ar nuomas sutartį naudotis šiaisiai objektais ir teritorijomis. Kitų valstybių karinių vienetų naudojimosi Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos reikmėms skirtais infrastruktūros objektais ir karinio mokymo teritorijomis tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

10 straipsnis. Sprendimų siusti Lietuvos Respublikos karinius vienetus, karius ir civilius krašto apsaugos sistemos tarnautojus į pratybas ir kitus renginius užsienyje priėmimas

1. Sprendimas siusti į kitą valstybę Lietuvos Respublikos karinius vienetus, kurių bendras karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičius yra ne mažesnis kaip 800, dalyvauti pratybose ir kituose renginiuose priimamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymu Seimo nutarimu. Šiame nutarime nustatomas maksimalus galinčių išvykti Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičius, taip pat maksimali jų buvimo kitų valstybių teritorijose trukmė.

2. Išskyrus šio straipsnio 1 dalyje ir 3 dalies 2 punkte numatytus atvejus, sprendimas siusti į kitą valstybę Lietuvos Respublikos karinius vienetus, kurių bendras karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičius yra ne mažesnis kaip 150, dalyvauti pratybose ir kituose renginiuose priimamas krašto apsaugos ministro siūlymu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Šiame nutarime nustatomas

maksimalus galinčių išvykti Lietuvos karių ir civilų krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičius, taip pat maksimali jų buvimo kitų valstybių teritorijose trukmė.

3. Krašto apsaugos ministras priima sprendimą siūsti Lietuvos Respublikos karinius vienetus, karius ir civilius krašto apsaugos sistemos tarnautojus dalyvauti pratybose ir kituose renginiuose šiais atvejais:

1) jeigu pratybose ar kitame renginyje vienu metu gali dalyvauti mažiau kaip 150 Lietuvos karių ir civilų krašto apsaugos sistemos tarnautojų;

2) jeigu rengiamos bendro su kita valstybe (valstybėmis) karinio vieneto pratybos ar kitas renginys, kuriame vienu metu gali dalyvauti mažiau kaip 800 Lietuvos karių ir civilų krašto apsaugos sistemos tarnautojų, arba bendros su NATO ar Europos Sąjungos institucijomis arba valstybėmis pratybos ar kitas renginys, kuriame vienu metu gali dalyvauti mažiau nei 800 Lietuvos karių ir civilų krašto apsaugos sistemos tarnautojų.

4. Priimdamas šio straipsnio 3 dalyje nurodytus sprendimus, krašto apsaugos ministras nustato maksimalų galinčių vienu metu būti kitų valstybių teritorijose Lietuvos karių ir civilų krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičių bei maksimalią pratybą ar kito renginio trukmę, taip pat informuoja apie šiuos sprendimus Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

IV SKYRIUS **TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ RENGINIŲ** **ORGANIZAVIMO SĄLYGOS**

11 straipsnis. Tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose dalyvaujančių Lietuvos Respublikos karinių vienetų, karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų vykimas per valstybės sieną bei jų statusas

1. Siunčiamam į kitą valstybę Lietuvos Respublikos kariniams vienetui, kariui ar civiliniui krašto apsaugos sistemos tarnautojui krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka kariuomenės vadas ar jo įgaliotas karininkas išleidžia kolektyvinį arba asmeninį judėjimo ar kelionės įšakymą (lietuvių ir anglų (prancūzų) kalbomis). Įšakymas patvirtina šio vieneto, karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų statusą, jų teisę turėti ir nešioti ginklus, gabenant oficialių dokumentų paketą skaičių, taip pat karinio vieneto judėjimo kryptį. Išsivežamos ginkluotės, amunicijos ir technikos sąrašas, taip pat maisto produktų, kitų atsargų ir prekių kiekis, reikalingas vartojimo poreikiams, nurodomas teisės aktų nustatyta tvarka pagal NATO standartus patvirtintos formos pažymoje, o šią pažymą pasirašo kariuomenės vadas ar jo įgaliotas karininkas. Šio dokumento pagrindu Lietuvos Respublikos karinis vienetas, karys ar civilis krašto apsaugos sistemos tarnautojas sąraše nurodytą turtą nedeklaruodamas išveža per Lietuvos valstybės sieną, o grįždamas įveža atgal į Lietuvos Respublikos teritoriją. Specialiąją valstybės sienos perėjimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. Lietuvos Respublikos karinio vieneto vadas, karys ir civilis krašto apsaugos sistemos tarnautojas, vykdamas per kitos valstybės sieną, privalo pateikti šios valstybės sienos kontrolės pareigūnams šio straipsnio 1 dalyje nurodytą įšakymą.

3. Lietuvos Respublikos karinių vienetų, jų karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų teisinį statusą kitose valstybėse nustato tarptautinės teisės normos dėl užsienio valstybių karinių pajėgų statuso, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, įstatymai ir kiti teisės aktai bei susitarimai su kitų valstybių ar tarptautinių organizacijų kompetentingomis institucijomis, taip pat tarptautinės organizacijos ar užsienio valstybės, kurios operaciniams vadovavimui ir valdymui buvo perduotas Lietuvos Respublikos karinis vienetas, sprendimai ar (ir) tokios tarptautinės organizacijos arba užsienio valstybės susitarimai su šio vieneto buvimo valstybe.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

12 straipsnis. Dalyvaujančių tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose kitų valstybių karinių vienetų, karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų, taip pat išlaikytinių atvykimas į Lietuvos Respubliką ir jų teisinis statusas

1. Dalyvaujančių tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose kitų valstybių karinių vienetų, jų karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų, taip pat išlaikytinių teisinį

statusą nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys dėl karinių pajégų statuso ir jomis grindžiami susitarimai, taip pat Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai. Dalyvaujantiems tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose kitų valstybių karinėms pajégoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams (fiziniams asmenims, rangovų darbuotojams), taip pat išlaikytiniams, atvykusiems į Lietuvos Respubliką ilgiau kaip 3 mėnesiams per pusę metų, išduodami dalyvaujančių tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose užsieniečių, taip pat išlaikytinių pažymėjimai (toliau – Statuso pažymėjimas). Krašto apsaugos ministro nustatytais atvejais Statuso pažymėjimai taip pat išduodami dalyvaujantiems tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose kitų valstybių kariams. Statuso pažymėjimas patvirtina asmens teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje Jame nurodytą laiką, asmens teisinį statusą pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis dėl karinių pajégų statuso, jomis grindžiamus susitarimus, taip pat Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus. Statuso pažymėjimas yra asmens dokumentas, prilyginamas leidimui laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

2. Statuso pažymėjimas išduodamas (keičiamas) ne ilgiau negu 3 metams, o jeigu numatomas šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų buvimas Lietuvos Respublikoje trumpesnis negu 3 metai, – buvimo laikotarpiai ir dar 3 mėnesiams, tačiau ne ilgiau negu 3 metams. Statuso pažymėjimo formą, išdavimo, keitimo ir panaikinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, suderinęs su krašto apsaugos ministru. Statuso pažymėjimas išduodamas arba keičiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo vidaus reikalų ministro tvirtinamame tvarkos apraše nurodytų Statuso pažymėjimui išduoti arba pakeisti reikiamų dokumentų ir informacijos gavimo dienos.

3. Krašto apsaugos ministriui ar jo įgaliotam atstovui iš anksto pateikus dokumentus dėl leidimo kitų valstybių kariniams vienetams, kariams atvykti į Lietuvos Respubliką, Lietuvos valstybės sienos apsaugos, muitinės ir kitos kontrolės institucijos jiems taiko specialią valstybės sienos perėjimo tvarką – atleidžia nuo pasų bei vizų kontrolės ir netaiko užsieniečių registravimo taisyklių. Krašto apsaugos ministriui ar jo įgaliotam atstovui iš anksto pateikus dokumentus dėl leidimo kitų valstybių karinėms pajégoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams atvykti į Lietuvos Respubliką, Lietuvos valstybės sienos kontrolės institucijos taiko karinėms pajégoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams (fiziniams asmenims, rangovų darbuotojams) specialią valstybės sienos perėjimo tvarką – atleidžia nuo vizų kontrolės ir netaiko užsieniečių registravimo taisyklių. Krašto apsaugos ministriui ar jo įgaliotam atstovui iš anksto pateikus informaciją apie išlaikytinių atvykimą į Lietuvos Respubliką, Lietuvos valstybės sienos kontrolės institucijos jiems taiko specialią valstybės sienos perėjimo tvarką – atleidžia nuo vizų kontrolės ir netaiko užsieniečių registravimo taisyklių. Ši tvarka taikoma valstybių, kurios kartu su Lietuvos Respublika yra tarptautinių sutarčių dėl karinių pajégų statuso dalyvės, kariniams vienetams, kariams ir karinėms pajégoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams, taip pat išlaikytiniams, o Vyriausybės nutarimu – taip pat kitų valstybių kariniams vienetams, kariams ir karinėms pajégoms priskirtiems civiliams tarnautojams, jeigu jos taiko tokią pačią sienos perėjimo tvarką Lietuvos Respublikos kariniams vienetams, kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos tarnautojams. Specialią valstybės sienos perėjimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

4. Lietuvos valstybės sienos kontrolės institucijų pareigūnų reikalavimu kitų valstybių karinių vienetų vadai ar kariai privalo pateikti kolektyvinį arba asmeninį judėjimo ar kelionės įsakymą ir kitų valstybių kompetentingų institucijų išduotą kario statusą patvirtinantį dokumentą. Lietuvos valstybės sienos kontrolės institucijų pareigūnų reikalavimu kitų valstybių karinėms pajégoms priskirti civiliai tarnautojai bei rangovai, taip pat išlaikytiniai privalo pateikti kolektyvinį arba asmeninį judėjimo ar kelionės įsakymą arba užsienio valstybės kompetentingos institucijos išduotą dokumentą, kuriuo patvirtinamas jų kaip karinėms pajégoms priskirtų civilų tarnautojų arba rangovų, arba išlaikytinių statusas ar tapatybė, ir pasą. Judėjimo ar kelionės įsakymą kompetentinga siunčiančiosios valstybės ar tarptautinės organizacijos institucija išleidžia savo šalies kalba, taip pat anglų (prancūzų) kalba ir šiuo įsakymu patvirtinata šio vieneto, karių ir karinėms pajégoms priskirtų civilų tarnautojų bei rangovų, taip pat išlaikytinių statusą, gabenamų oficialių dokumentų paketą skaičių, karinio vieneto judėjimo kryptį, karių teisę turėti ir nešioti ginklus. Kitų valstybių kariniams vienetams, kariams ir karinėms pajégoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams, taip pat išlaikytiniams kertant Lietuvos valstybės sieną, Lietuvos valstybės sienos kontrolės institucijų pareigūnams kilusius klausimus sprendžia krašto apsaugos ministro įgalioti atstovai.

5. Kitų valstybių kariniai vienetai, kariai, kuriems šio įstatymo nustatyta tvarka leista atvykti į Lietuvos Respubliką, turi teisę nedeklaruodami ir nemokėdami mokesčių išivežti į Lietuvos Respublikos teritoriją ir išsivežti iš jos tarnybiniais tikslais ginkluotę, karinę techniką ir amuniciją bei oficialius dokumentus, taip pat savo vartojimo poreikiams reikalingą maisto produktų, kitų atsargų ir prekių kiekį

(išskaitant akcizų objektu esančias prekes). Kitų valstybių karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai bei rangovai, kuriems šio įstatymo nustatyta tvarka leista atvykti į Lietuvos Respubliką, turi teisę nedeklaruodami ir nemokėdami mokesčių išivežti į Lietuvos Respublikos teritoriją ir išsivežti iš jos savo vartojimo poreikiams reikalingą maisto produktą, kitų atsargų ir prekių kiekį (išskaitant akcizų objektu esančias prekes). Išežamos ar išvežamos tarnybiniais tikslais ginkluotės, amunicijos ir technikos sąrašas, taip pat maisto produktą, kitų atsargų ir prekių kiekis nurodomas specialios formos pažymoje, o šią pažymą pasirašo kompetentingas siunčiančiosios valstybės ar tarptautinės organizacijos pareigūnas.

6. Kitų valstybių kariniai vienetai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai bei rangovai, kuriems šio įstatymo nustatyta tvarka leista atvykti į Lietuvos Respubliką, Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojasi savo tarnybinėmis transporto priemonėmis, nemokėdami mokesčių ir rinkliau už naudojimąsi Lietuvos Respublikos keliais, tarnybiniais oro ir jūrų uostais. Vykstanti kitos valstybės karinį vienetą per Lietuvos Respublikos teritoriją prieikus lydi Lietuvos kariuomenės vado paskirta karinė palyda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615

13 straipsnis. Dalyvaujančių tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose kitų valstybių karinių vienetų, karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų vykimas per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu

1. Tos valstybės, kurios kariniam vienetui, kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams pagal šį įstatymą gali būti leidžiama atvykti į Lietuvos Respubliką tarptautinės operacijos tikslais arba dalyvauti pratybose ar kituose renginiuose, kariniam vienetui, kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams taip pat gali būti leidžiama vykti per Lietuvos Respublikos teritoriją į tarptautines operacijas, pratybas ar kitus renginius trečiojoje šalyje, jeigu kaimyninė valstybė sutinka priimti per Lietuvos Respubliką tranzitu vykstantį karinį vienetą, karius ir karinėms pajėgoms priskirtus civilius tarnautojus. Šiais atvejais taikoma ta pati šio įstatymo nustatyta sprendimų leisti atvykti į Lietuvos Respubliką kitų valstybių kariniams vienetas, kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams priėmimo tvarka (išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatyta atvejį), taip pat šio įstatymo nustatyta dalyvaujančių tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose renginiuose kitų valstybių karinių vienetų, karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų vykimo per Lietuvos valstybės sieną tvarka bei jų statusą reglamentuojančios kitos šio įstatymo, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių dėl karinių pajėgų statuso ir jomis grindžiamų susitarimų nuostatos.

2. Neatidėliotinu atveju kitos valstybės kariniam vienetui vykti per Lietuvos Respublikos teritoriją į tarptautinę operaciją, pratybas ar kitą renginį trečiojoje šalyje leidimo gali būti paprašyta diplomatiniais kanalais. Tokiais atvejais leidimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu išduoda užsienio reikalų ministras ar jo įgaliotas atstovas krašto apsaugos ministro sutikimu.

14 straipsnis. Aprubožimai, susiję su Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos nesijungimo į postsovietines Rytų sąjungas“ nuostatomis

1. Lietuvos Respublika gali steigti bendrus karinius vienetus su NVS valstybėmis ar kitomis valstybėmis, priklausančiomis kitoms buvusios SSRS pagrindu sukurtoms sąjungoms, jeigu bendras karinis vienetas yra skirtas dalyvauti kitose operacijose, o jo steigėjos taip pat yra NATO, Europos Sąjungos, Vakarų Europos Sąjungos valstybės arba valstybės, nepriklausančios NVS ar kitoms buvusios SSRS pagrindu sukurtoms sąjungoms ir dalyvaujančios NATO Partnerystės taikos labui programoje.

2. NVS valstybių kariniai vienetai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai gali dalyvauti tik tarptautinėse paieškos ir gelbėjimo bei didelių nelaimių padarinių likvidavimo operacijose Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu vienu metu bendras NVS valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų skaičius yra mažesnis negu Lietuvos kariuomenės dalinio (bent dviejų kuopų) karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičius.

3. NVS valstybių kariniai vienetai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai gali dalyvauti Lietuvos Respublikos teritorijoje tik pagal NATO Partnerystės taikos labui programą arba kartu su NATO, Europos Sąjungos ar Vakarų Europos Sąjungos valstybėmis rengiamose pratybose, jeigu vienu metu bendras NVS valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų skaičius yra mažesnis negu Lietuvos kariuomenės dalinio (bent dviejų kuopų) karių ir civilių krašto apsaugos sistemos

tarnautojų skaičius. Šios sąlygos netaikomos NVS šalių kariniams pareigūnams, kuriuos Lietuvos Respublika yra pakvietusi stebėtojais.

4. Lietuvos Respublikos kariniai vienetai, kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos tarnautojai gali dalyvauti NVS šalių teritorijose tik pagal NATO Partnerystės taikos labui programą arba kartu su NATO, Europos Sąjungos ar Vakarų Europos Sąjungos valstybėmis rengiamose pratybose. Ši sąlyga netaikoma Lietuvos kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos tarnautojams, kuriuos pratybas rengianti šalis yra pakvietusi stebėtojais.

5. NVS šalių kariniai vienetai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai gali dalyvauti Lietuvos Respublikos teritorijoje organizuojamuose kituose renginiuose, kurie organizuojami plėtojant Lietuvos Respublikos tarptautinį karinį bendradarbiavimą Lietuvos valstybės ir kitų kolektyvinės gynybos sutarties šalių bei tarptautinio ar regioninio saugumo užtikrinimo tikslais ir yra valdomi bei kontroliuojami Lietuvos Respublikos. Bendras NVS valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų, vienu metu dalyvaujančių kituose renginiuose Lietuvos Respublikoje, skaičius turi būti mažesnis, negu Lietuvos kariuomenės dalinio (bent dviejų kuopų) karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičius. NVS šalių kariniai vienetai gali atvykti į Lietuvos Respublikoje organizuojamus kitus renginius ir būti Lietuvos Respublikos teritorijoje tik to renginio metu.

Straipsnio pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2011-03-15, Žin., 2011, Nr. [32-1503](#) (2011-03-17)

Nr. [XI-1331](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. [52-2506](#) (2011-05-03)

V SKYRIUS **BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

15 straipsnis. Tarptautinių sutarčių taikymas

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys dėl karinių pajėgų statuso nustato kitokias negu šis Įstatymas normas, reglamentuojančias karinių vienetų, karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų vykimą per valstybės sieną bei jų teisinį statusą, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

16 straipsnis. Įstatymo 5 straipsnio įsigaliojimas

Šio Įstatymo 5 straipsnis įsigalios tą pačią dieną, kai Lietuvos Respublikai įsigalios Šiaurės Atlanto sutartis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1523](#), 96.09.17, Žin., 1996, Nr. [92-2148](#) (96.10.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO "DĖL LIETUVOS KARIUOMENĖS PADALINIŲ DALYVAVIMO TARPTAUTINĖSE OPERACIJOSE" PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-621](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr. [17-399](#) (98.02.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO "DĖL LIETUVOS KARIUOMENĖS PADALINIŲ DALYVAVIMO TARPTAUTINĖSE OPERACIJOSE" PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Keistas įstatymo pavadinimas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1860](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr. [64-1930](#) (00.07.31)

KARIUOMENĖS VIENETŲ DALYVAVIMO TARPTAUTINĖSE OPERACIJOSE IR PRATYBOSE, TAIP PAT TARPTAUTINIŲ PRATYBŲ RENGIMO LIETUVOS TERITORIOJE ĮSTATYMO PAVADINIMO, 1, 6, 8, 9, 10, 11 STRAIPSNIU PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Keistas įstatymo pavadinimas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-703](#), 2002-01-15, Žin., 2002, Nr. [13-465](#) (2002-02-06)

TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, KARINIŲ PRATYBŲ IR KITŲ RENGINIŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Keistas įstatymo pavadinimas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1994](#), 2004-01-29, Žin., 2004, Nr. [25-762](#) (2004-02-14)

TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. liepos 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-182](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [66-2351](#) (2005-05-26)

TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ ĮSTATYMO 2, 4, 8, 9, 10, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-288](#), 2009-06-11, Žin., 2009, Nr. [75-3067](#) (2009-06-25)

TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Įstatymas įsigalioja 2009 m. liepos 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1331](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. [52-2506](#) (2011-05-03)

TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1416](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. [72-3467](#) (2011-06-14)

TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. liepos 1 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1513](#), 2011-06-23, Žin., 2011, Nr. [86-4155](#) (2011-07-13)

TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011-09-01.

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2011-03-15, Žin., 2011, Nr. [32-1503](#) (2011-03-17)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ ĮSTATYMO (2002 M. SAUSIO 15 D. REDAKCIJA) 5 STRAIPSNIO 1, 2, 3, 4 DALIŲ, 6 STRAIPSNIO 2, 3, 4 DALIŲ, 10 STRAIPSNIO (2005 M. GEGUŽĖS 12 D. REDAKCIJA) 1, 2, 3 DALIŲ, 14 STRAIPSNIO 2, 3, 5 DALIŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1931](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11104
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 4, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-924](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21596
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 2 straipsnio pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1313](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10966
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 4 straipsnio pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1599](#), 2018-11-06, paskelbta TAR 2018-11-12, i. k. 2018-18210
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1813](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21829
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2673](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-27, i. k. 2019-21316
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 4 straipsnio pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-3251](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15766
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 3-1 straipsniu įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-59](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27615
Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 3-1, 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas